

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
MURSKA SOBOTA

Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota
Tel. 02 539 14 10, fax. 02 521 14 91
E-mail: tajnistvo@kgzs-ms.si
Internet: www.kgzs-ms.si

Datum: 20. 4. 2020

Nasvet 15: ***Varstvo posevkov soje pred pleveli***

Posevki soje imajo slabo tekmovalno sposobnost proti plevelom. V začetnih fazah razvoja morajo biti posevki čisti vsaj 7 tednov, sicer so izgube pridelka velike. Ob spravi močno zapleveljenih posevkov se pojavijo dodatne izgube, ker zrnje pade na tla pred koso kombajna. Zaradi majhnega obsega pridelave soje pri nas na našem trgu ni veliko registriranih herbicidov za uporabo v soji, zato je zelo pomembno tudi preventivno delovanje in mehansko zatiranje plevelov. Sojo sejemo na razpleveljeno njivo (tla morajo imeti vsaj 10°C), za kar poskrbimo že s prejšnjim posevkom. Pri zapleveljenih njivah uporabimo slepo setev. S tem namenom njivo pripravimo konec prve dekade aprila. Po 14 dneh površino prebranamo. Sojo ne prečesavamo z običajnimi česali, priporočljivo pa je večkratno prečesavanje medvrstnega prostora. Sojo enkrat do dvakrat okopljemo.

Sejemo jo na srednje težka do težka tla z urejenim zračno-vodnim režimom, medtem ko za lahka peščena tla ni primerna. Priporočljivo je, da setev izvedemo na začetku maja, nekje od petega maja naprej. Priporočena setvena norma je 100 do 120 kg/ha, kar predstavlja 60 rastlin/m². Soja potrebuje za nemoteno rast simbiotske bakterije iz rodu *Rizobium*. Seme je lahko predhodno dodatno obdelano (inokulirano) z bakterijami ali pa jih tik pred setvijo v obliki praška (inokulatorja) nanesemo na seme. Tako obdelano seme bo boljše kalilo in posledično imelo večji potencial za pridelek. Za setev priporočamo uporabo žitne sejalnice, ki jo nastavimo na medvrstno razdaljo 24 cm. Sejemo lahko tudi povprek, s trosilcem mineralnih gnojil. Seme kasneje z branami razporedimo v vrste, vendar omenjeni način setve ni tako natančen, kajti vsako seme ne pride v stik z zemljo in slabše kali. Po setvi je posevek priporočljivo povaljati. (Vir: <https://www.agrostaat.si/kako-sami-pridelati-sojo/>)

V naših razmerah je priporočljivo uporabiti talne herbicide, po vzniku pa še kombinacijo bentazona in specifičnih graminicidov. Takoj po setvi pred vznikom plevelov lahko uporabimo kombinacijo talnih herbicidov (stomp, centium, dual gold 960 EC, sharpen 33 EC, sharpen 40SC). Kombinacijo teh herbicidov izberemo glede na pričakovan spekter plevelov. Temu sledi okopavanje (ko ima soja en do dva deljena lista), nato opravimo škropljenje z basagranom ali basagranom 480 SC (bentazonom) in z graminicidom (focus ultra). Graminacid lahko damo v deljenih odmerkih s 14 dnevni presledkom. Temu sledi še eno okopavanje tik pred zapiranjem vrst.

Herbicidi registrirani v RS za uporabo pri pridelavi soje (na dan 20. 4. 2020):

Herbicid aktivna snov (a.s.)	Odmerek	Opombe
BASAGRAN 480 (bentazon 48 %) NE NA NUV	1,5 – 2 l/ha Priporočena količina vode: 200-400 L vode na ha Karenca: 60 dni	kontaktni herbicid za zatiranje enoletnega in nekaterih vrst večletnega širokolistnega plevela po vzniku plevela. tretira se v času ko soja razvije prvi pravi list (BBCH 11-13) in temperatura zraka ne presega 25 °C. Sredstvo učinkovito deluje na širokolistni plevel v zgodnejših razvojnih fazah. Za dobro delovanje sredstva morajo biti listi in stebela dobro omočeni. Sredstvo se lahko na istem zemljišču v polnem odmerku 2 L/ha uporabi največ enkrat letno. V tem primeru se na istem zemljišču ne sme uporabiti nobenega sredstva, ki vsebuje aktivno snov bentazon. Priporoča se, da se s sredstvom tretira v zmerno toplem in jasnem vremenu, pri temperaturah od 10 do 25 °C. Za poln učinek sredstva naj vsaj nekaj ur po tretiranju ne dežuje.
BASAGRAN (bentazon 48 %) NE NA NUV UPORABA DO 25. 8. 2020	1,5 – 2 l/ha Priporočena količina vode: 200-400 L vode na ha Karenca: 60 dni	kontaktni herbicid za zatiranje enoletnega in nekaterih vrst večletnega širokolistnega plevela po vzniku plevela. tretira se v času ko soja razvije prvi pravi list (BBCH 11-13) in temperatura zraka ne presega 25 °C. Sredstvo učinkovito deluje na širokolistni plevel v zgodnejših razvojnih fazah. Za dobro delovanje sredstva morajo biti listi in stebela dobro omočeni. Sredstvo se lahko na istem zemljišču v polnem odmerku 2 L/ha uporabi največ enkrat letno. V tem primeru se na istem zemljišču ne sme uporabiti nobenega sredstva, ki vsebuje aktivno snov bentazon. Priporoča se, da se s sredstvom tretira v zmerno toplem in jasnem vremenu, pri temperaturah od 10 do 25 °C. Za poln učinek sredstva naj vsaj nekaj ur po tretiranju ne dežuje.
CENTIUM 36 CS (klomazon 36%)	0,25 l/ha Priporočena količina vode: 200 – 400 l voda na ha Karenca: zagotovljena s časom uporabe	Je talni herbicid za zatiranje nekaterih vrst ozkolistnih in širokolistnih plevelov Učinkovitost in fitotoksičnost FFS CENTIUM 36 CS pri uporabi na spodaj navedenih gojenih rastlinah ni bila preverjena, zato odgovornost v zvezi z uporabo FFS CENTIUM 36 CS na navedenih gojenih rastlinah prevzame uporabnik. Te uporabe so: - v soji se sredstvo uporabi neposredno po setvi oziroma najpozneje 3 dni po setvi v odmerku 0,25 L/ha, pri porabi 200 do 400 L vode na ha. Sredstvo se lahko na isti površini uporabi samo enkrat v eni rastni sezoni. Sredstva se ne sme uporabljati na mokrem ali presuhem zemljišču, v času suše ali temperaturne inverzije. Pri tretiranju je treba paziti, da ne pride do zanašanja na sosednje

		<p>gojene rastline. Od meje tretirane površine do posevka vrtnin, poljščin, trajnih nasadov, drevesnic in ostalih površin, na katerih so neketijske rastline, je treba zagotoviti vsaj dva metra varnostnega pasu.</p> <p>V primeru propada posevka, ki je bil tretiran s sredstvom CENTIUM 36 CS je treba tla globoko preorati 20 - 30 cm globoko. Kot nadomestne gojene rastline se lahko šest tednov po tretiranju sejejo grah, fižol, krompir, koruza, sončnice, solata, špinača, zelje, jari ječmen, jara pšenica, oves in lucerna.</p> <p>KOLOBAR: Po spravi pridelka lahko posevku sledijo rastline, ki so običajne v kolobarju (ozimna pšenica, ozimni ječmen, tritikala, ozimna oljna ogrščica), če je od tretiranja preteklo vsaj 5 mesecev. Pred setvijo/sajenjem naslednjih posevkov se priporoča preorati tla vsaj do globine 15 cm.</p>
COMMAND 36 CS (klomazon 36%)	<p>0,25 l/ha</p> <p>Priporočena količina vode: 200 – 400 l voda na ha</p> <p>Karenca: zagotovljena s časom uporabe</p>	<p>Je talni herbicid za zatiranje nekaterih vrst ozkolistnih in širokolistnih plevelov</p> <p>Učinkovitost in fitotoksičnost FFS COMMAND 36 CS pri uporabi na spodaj navedenih gojenih rastlinah ni bila preverjena, zato odgovornost v zvezi z uporabo FFS COMMAND 36 CS na navedenih gojenih rastlinah prevzame uporabnik. Te uporabe so:</p> <p>- v soji se sredstvo uporabi neposredno po setvi oziroma najpozneje 3 dni po setvi v odmerku 0,25 L/ha, pri porabi 200 do 400 L vode na ha.</p> <p>Sredstvo se lahko na isti površini uporabi samo enkrat v eni rastni sezoni.</p> <p>Sredstva se ne sme uporabljati na mokrem ali presuhem zemljišču, v času suše ali temperaturne inverzije. Pri tretiranju je treba paziti, da ne pride do zanašanja na sosednje gojene rastline. Od meje tretirane površine do posevka vrtnin, poljščin, trajnih nasadov, drevesnic in ostalih površin, na katerih so neketijske rastline, je treba zagotoviti vsaj dva metra varnostnega pasu.</p> <p>V primeru propada posevka, ki je bil tretiran s sredstvom COMMAND 36 CS je treba tla globoko preorati 20 - 30 cm globoko. Kot nadomestne gojene rastline se lahko šest tednov po tretiranju sejejo grah, fižol, krompir, koruza, sončnice, solata, špinača, zelje, jari ječmen, jara pšenica, oves in lucerna.</p> <p>KOLOBAR: Po spravi pridelka lahko posevku sledijo rastline, ki so običajne v kolobarju (ozimna pšenica, ozimni ječmen, tritikala, ozimna oljna ogrščica), če je od tretiranja preteklo vsaj 5 mesecev. Pred setvijo/sajenjem naslednjih posevkov se priporoča preorati tla vsaj do globine 15 cm.</p>
DR. METROB KLOMAZON (klomazon 36%)	<p>0,25 l/ha</p> <p>Priporočena količina vode: 200 – 400 l voda na ha</p> <p>Karenca: zagotovljena s časom uporabe</p>	<p>Je talni herbicid za zatiranje nekaterih vrst ozkolistnih in širokolistnih plevelov</p> <p>Učinkovitost in fitotoksičnost FFS DR. METROB KLOMAZON pri uporabi na spodaj navedenih gojenih rastlinah ni bila preverjena, zato odgovornost v zvezi z uporabo FFS DR. METROB KLOMAZON na navedenih gojenih rastlinah prevzame uporabnik. Te uporabe so:</p>
UPORABA DO 30. 4. 2021		

		<p>- v soji se sredstvo uporabi neposredno po setvi oziroma najpozneje 3 dni po setvi v odmerku 0,25 L/ha, pri porabi 200 do 400 L vode na ha.</p> <p>Sredstvo se lahko na isti površini uporabi samo enkrat v eni rastni sezoni.</p> <p>Sredstva se ne sme uporabljati na mokrem ali presuhem zemljišču, v času suše ali temperaturne inverzije. Pri tretiranju je treba paziti, da ne pride do zanašanja na sosednje gojene rastline. Od meje tretirane površine do posevka vrtnin, poljščin, trajnih nasadov, drevesnic in ostalih površin, na katerih so neketijske rastline, je treba zagotoviti vsaj dva metra varnostnega pasu.</p> <p>V primeru propada posevka, ki je bil tretiran s sredstvom DR. METROB KLOMAZON je treba tla globoko preorati 20 - 30 cm globoko. Kot nadomestne gojene rastline se lahko šest tednov po tretiranju sejejo grah, fižol, krompir, koruza, sončnice, solata, špinača, zelje, jari ječmen, jara pšenica, oves in lucerna.</p> <p>KOLOBAR: Po spravi pridelka lahko posevku sledijo rastline, ki so običajne v kolobarju (ozimna pšenica, ozimni ječmen, tritikala, ozimna oljna ogrščica), če je od tretiranja preteklo vsaj 5 mesecev. Pred setvijo/sajenjem naslednjih posevkov se priporoča preorati tla vsaj do globine 15 cm.</p>
<p>DUAL GOLD 960 EC (S-metolaklor 96 %) NE NA NUV</p>	<p>1,0-1,3 L/ha</p> <p>Priporočena količina vode: 200-500 l vode/ha pred vznikom posevkov in 150-250 l/ha po vzniku posevkov</p> <p>Karenca: zagotovljena s časom uporabe</p>	<p>selektivni herbicid za zatiranje enoletnega ozkolistnega in širokolistnega plevela.</p> <p>S sredstvom se lahko na istem zemljišču tretira največ enkrat v eni rastni sezoni. Da bi zagotovili optimalno delovanje pripravka, je potrebno tla pred tretiranjem dobro pripraviti.</p> <p>Potrebno je tudi upoštevati omejitve, ki obstajajo pri možnih kombinacijah DUAL GOLD 960 EC z drugimi herbicidi.</p>
<p>EFICA 960 EC (S-metolaklor 96 %) NE NA NUV</p>	<p>Pred vznikom izven VVO v odmerku 1,0 – 1,3 l/ha ob uporabi vode 200 – 500 l/ha</p> <p>Karenca: zagotovljena s časom uporabe</p>	<p>selektivni herbicid za zatiranje enoletnega ozkolistnega in nekaterih vrst širokolistnega plevela.</p> <p>S sredstvom se lahko na istem zemljišču tretira največ enkrat v eni rastni sezoni. Da bi zagotovili optimalno delovanje pripravka, je potrebno tla pred tretiranjem dobro pripraviti.</p> <p>Zaradi možnega fitotoksičnega delovanja se sme sejati pšenico na srednje težkih tleh šele pet mesecev po tretiranju.</p> <p>Potrebno je tudi upoštevati omejitve, ki obstajajo pri možnih kombinacijah sredstva EFICA 960 EC z drugimi herbicidi.</p>
<p>FOCUS ULTRA (cikloksidim 10 %)</p>	<p>v odmerku 1-1,5 L/ha ob porabi vode 200-400 L/ha, po vzniku posevka, oziroma ko je plevel v fenološki fazi od 3-5 listov do konca razraščanja; v odmerku 3 – 4 L/ha ob porabi vode 180 – 200 L/ha, ko je plevel visok 20 – 30 cm oziroma pred cvetenjem;</p>	<p>za zatiranje eno- in večletnega ozkolistnega plevela.</p> <p>Sredstvo se lahko na istem zemljišču uporabi samo enkrat v eni rastni sezoni, v split aplikaciji pa dvakrat.</p> <p>Pri tretiranju se mora preprečiti onesnaženje vodotokov, jezer, vodnjakov in vodnih izvirov s tem, da se tretira najmanj 20 m od njih.</p>

	Karenca: zagotovljena s časom uporabe	
HARMONY 50 SX	2 krat po 7,5 g/ha (deljena (split) aplikacija) Karenca: zagotovljena s časom uporabe	je selektivni sistemski herbicid na osnovi sulfonilsečnine za zatiranje enoletnega širokolistnega plevela uporaba dva krat po 7,5 kg/ha kot deljena (split) aplikacija z uporabo 200 – 400 l vode/ha, pri čemer naj znaša razmak med obema tretiranjema 7 – 14 dni v soji je uporaba v fazi od popolnoma razvitih kličnih listov do razvitega četrtega lista (BBCH 1(100) – BBCH 14(104)) s sredstvom se lahko na istem zemljišču tretira največ dvakrat v eno rastni sezoni (v deljeni (split) aplikaciji) sredstvo lahko uporabljajo samo poklicni pridelovalci soje.
SHARPEN 33 EC (pendimetalin 33 %)	3-5 L/ha Priporočena količina vode: 200-400 l/ha. Karenca: zagotovljena s časom uporabe	selektivni herbicid za zatiranje enoletnega ozkolistnega in širokolistnega plevela pred vznikom ali takoj po vzniku posevka. Tretira se po setvi do razvojne faze vznika posevka, ko poganjek prodre skozi zemljo na površje (BBCH 00-09) S sredstvom se lahko na istem zemljišču tretira največ enkrat v eni rastni sezoni. Najboljši rezultati se dosežejo, če v zadnjih sedmih dneh ne dežuje in je prst primerno vlažna. Ne tretira se posevka, ki je v stresu.
SHARPEN 40 SC (pendimetalin 40 %)	2,5-4 L/ha Priporočena količina vode: 200-400 l/ha. Karenca: zagotovljena s časom uporabe	selektivni herbicid za zatiranje enoletnega ozkolistnega in širokolistnega plevela pred vznikom ali takoj po vzniku posevka Tretira se po setvi do razvojne faze vznika posevka, ko poganjek prodre skozi zemljo na površje (BBCH 00-09) S sredstvom se lahko na istem zemljišču tretira največ enkrat v eni rastni sezoni. Najboljši rezultati se dosežejo, če v zadnjih sedmih dneh ne dežuje in je prst primerno vlažna. Ne tretira se posevka, ki je v stresu.
STOMP AQUA (pendimetalin 45,5 %)	2,6 l/ha Priporočena količina vode je 100 – 200 l vode na hektar Karenca: zagotovljena s časom uporabe	kot talni herbicid za zatiranje enoletnega ozkolistnega in nekaterih vrst širokolistnega plevela Manjše uporabe se navedejo na ločenem delu etikete z navodilom za uporabo. Učinkovitost in fitotoksičnost FFS STOMP AQUA pri uporabi na spodaj navedenih gojenih rastlinah ni bila preverjena, zato odgovornost v zvezi z uporabo FFS STOMP AQUA na navedenih gojenih rastlinah prevzame uporabnik FFS. Te uporabe so: - v odmerku 2,6 L/ha v: a) soji in volčjem bobu se tretira v času po setvi pred vznikom gojene rastline. Sredstvo se lahko na istem zemljišču uporabi največ enkrat v eni rastni sezoni.

		<p>Ob uporabi sredstva naj bodo tla vlažna. Učinkovitost sredstva bo boljša, če bo v roku enega tedna po tretiranju deževalo. Po tretiranju s sredstvom se tretiranih tal ne sme obdelovati 3 do 5 tednov. Sredstva se ne sme zadelati (inkorporirati) v tla.</p> <p>Pri uporabi sredstva pred vznikom gojene rastline mora biti setev opravljena kakovostno - seme mora biti dobro pokrito, da sredstvo ne pride v stik s semenom (setev se izvede na globino 3 cm oz. 2,5 cm pri grahu in sončnicah ter 5 cm pri koruzi). Potrebno je preprečiti vsakršno zanašanje škroplilne brozge na zelene dele sosednjih rastlin.</p> <p>Sredstva ni dovoljeno uporabljati:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na tleh z deležem organske snovi nad 6% (močvirska/šotna tla) ter zelo lahkih tleh (peščena, prodnata in kamnita tla), - v času suše, - v času pred napovedanimi obilnejšimi padavinami, - v rastlinjakih in zaščiteneh prostorih, - v posevkih oz. nasadih, ki so v stresu zaradi škodljivcev, bolezni, zadrževanja vode v tleh ali slabo pripravljenih tal, - pred presajanjem, - v jagodah v zaprtih prostorih oziroma pred sajenjem jagod, - v nasadih sadnega drevja oz. jagodičevja od brstenja naprej. <p>V primeru preoravanja tal po uporabi sredstva STOMP AQUA v jesenskem času se lahko po petih mesecih seje jara pšenica, jari ječmen, grah, brstični ohrovt, zelje, brokoli, korenje, ohrovt, pastinak, peteršilj, krompir, koruza in repa. Pri preoravanju spomladi ali v začetku poletja se lahko po dveh mesecih seje grah, brstični ohrovt, zelje, brokoli, korenje, ohrovt, pastinak, peteršilj, krompir in repa. Po petih mesecih se lahko seje katerakoli gojena rastlina, razen rdeča pesa, krmna pesa in špinača, ki se lahko sejejo šele po 12 mesecih.</p>
--	--	---

Vir: <http://spletni2.furs.gov.si/FFS/REGSR/index.htm>

Pripravila: Metka Barbarič, KGZS-zavod MS